

ЧИГИРИНСЬКІ ВІСТІ

2017
СУБОТА
21 СІЧНЯ
№3 (12741)

Газета виходить з травня 1931 року День виходу — субота Ціна в роздріб — договірна chigirinvisti.com.ua

ІЗ ДНЕМ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ!

ДЗЕРКАЛО ІСТОРІЇ

День Соборності України

22 січня 1918 року в приміщенні Київського Будинку вчителя було підписано Четвертий універсал, яким Українську Народну Республіку проголошено суверенною і незалежною державою. А 1919 року в цей самий день на Софіївській Площі в Києві було проголошено Акт воз'єднання Української Народної Республіки й Західноукраїнської Народної Республіки.

22 січня 1990 року сотні тисяч українців, узявшись за руки, утворили «живий ланцюг» від Києва до Львова, на згадку про проголошення Акту Соборності.

І обнялися берези
Одного, вічного
народу!...

ЯК ТО БУЛО

Чигирин – один з центрів політичного життя Східної Європи XVII ст.

У ході Національної революції середини XVII століття місто Чигирин з невеликого козацького міста перетворилося у один з найважливіших центрів політичного життя Східної Європи, де зустрічалися дипломати Польщі, Молдавії, Росії, Швеції, Венеції, Туреччини, Криму, Валахії. Тут визначались шляхи вирішення військово-політичних проблем, важливих для долі всієї Європи.

Посли могутніх держав добре знали шлях до Чигирини – столиці козацької держави Богдана Хмельницького. Вже в квітні 1649 року до Чигирини приїздить російський посол Григорій Унковський з посланням до Богдана Хмельницького від царя Олексія Михайловича. У листопаді цього ж року до Чигирини прибуває ще один царський посол – Григорій Неронов. У травні 1650 року в Чигирин прибув відомий венеціанський дипломат Віміна з пропозицією про створення широкого антитурецького союзу. В 1650 році двічі побував в Чигирині турецький посол Осман-чауш з листами від великого візира Бектеш-аги. У жовтні 1650 року Чигирин відвідав польський посол Воронич з листами короля Яна II Казимира до Богдана Хмельницького. На початку 1652 року Богдан Хмельницький прийняв у Чигирині відомого на той час московського купця Перфілія Зеркальникова з царською грамотою «для обидних дел». Наприкінці травня 1653 року були прийняті в столиці України російські послы Артем Матвеев та Іван Фомін. У березні 1655 року аудієнцію у гетьмана запросив посол силістрійського папи Сіяуша Шагин-аги з дорученням великого візира Азема-паші розпочати переговори. У 1656 – 1657 роках продовжувався інтенсивний обмін посольствами між Чигирином і Константинополем. У липні 1656 року до Чигирини приїхав Франц-Шибеші, щоб за дорученням семигородського правителя Ракоція «прияязнь двох народів, вихованців Марса, закріпити урочистими договірними актами». На початку жовтня цього ж року посол Ракоція Ласлав Уйлак привіз до Чигирини підписані присяжні грамоти, а 8 жовтня 1656 року гетьман і старшина підписали договір про

сом і грішми, і давав прощальний бенкет. З Чигирини послів проводила почесна варта, деколи з військовою музикою, а до кордону їх супроводили провідники.

Яскраві свідчення про це містять мемуари німецького священика Конрада Якоба Гільдебрандте, який на початку 1657 року побував у козацькій столиці Чигирині у складі шведського посольства Веллінга. Він вів щоденник, на основі якого в 1668 році були написані «Подорожні нотатки». Ось що він собі занотував: «Як тільки пан посол увійшов до Чигирини, йому відвели окреме приміщення, де він міг мешкати зі своїми людьми та своїми кіньми. Окрім того, гетьман Богдан Хмельницький звелів запровіятувати пана посла, прислав спершу цинкову сулію, повну оковитої, а потім пішла провізія.

Через те, що пан посол не був зовсім ласий на таке питво, то оковиту вручили спедиторіві. Він обіцяв цю оковиту перелити в барилочку для людей, які будуть вертатися. Окрім провізії, надіслали послу ще й пашу для коней. Все це йому нічого не коштувало. 18 січня 1657 року запросили пана посла на аудієнцію до гетьмана. Після обміну чемностями і закінчення конференції, що провадилась латинською мовою, було прийняття. Перед від'їздом посла з Чигирини гетьман подарував йому білого коня, декілька соболевих шкур та мішечок грошей, де було 50 державних таларів – це було на прохарчування. Його обслузі гетьман звелів виплатити 15 таларів».

У 1654-му і 1656-му роках подорожував по Україні антіохійський патріарх Макарій III зі своїм сином Павлом Алеппським. Останній описав цю подорож у своєму щоденнику. Є там і нотатки про перебування сирийців в Чигирині, про їх спілкування з Богданом Хмельницьким.

Автор денника пише, що перед містом «писар, себто секретар Хмеля, вийшов нам назустріч і з великим відділом козаків провів нас до міста головною дорогою. Коли ми під'їхали до міста, молодший гетьман вийшов нам назустріч із процесією та духовенством, і нас провели до старої дерев'яної церкви Успіння Богородиці, що стоїть біля гетьманської палати. Після служби Божої ми пішли до гетьмана на обід». У ті часи було прийнято дарувати подарунки під час дипломатичних прийомів. Хмельницький обдарував послів породиими кіньми та дорогоцінною зброєю. Російський посол Унковський одержав від гетьмана лук з сагайдаком, Віміна – майстерно зроблену рушницю, орнаментовану золотом і сріблом.

Дар в Чигирині. Офорт Т.Г. Шендерів

ЩО В ІМЕНІ ТВОЄМУ

Найпоширеніші та рідкісні імена, якими називали дітей протягом 2016 року у Чигиринському районі

Протягом 2016 року Чигиринським районним відділом державної реєстрації актів цивільного стану Головного територіального управління юстиції у Черкаській області зареєстровано 224 дитини, з них по місту – 104, у сільській місцевості 120 немовлят.

Сервісом Міністерства юстиції України з видачі свідоцтв про народження в пологових будинках скористалось 11 батьків, яким у пологовому відділенні Чигиринської центральної районної лікарні працівниками Чигиринського районного відділу державної реєстрації актів цивільного стану були вручені свідоцтва про народження.

Найпоширенішими іменами, які надавали дітям при державній реєстрації народження були: жіночі імена – Софія, Поліна, Вероніка, Дар'я, Вікторія, Марія, Анна, чоловічі імена – Владислав, Назар, Артем, Ілля, Іван, Тимофій, Даниїл, Олександр, Максим.

Найрідше при державній реєстрації народження дітям надавали імена: жіночі – Мілада, Еліна, Суламита, Ніка, Аделін, Тамара, Кіра, Євангеліна, Зоряна, Віталія, Лія, Варвара, Сніжана, чоловічі – Йонатан, Самуїл, Гліб, Віктор, Артур.

Хотілось би ще раз нагадати батькам, що заяву про державну реєстрацію народження необхідно подати протягом місяця з дня народження дитини (стаття 144 Сімейного кодексу України) безпосередньо до Чигиринського районного відділу державної реєстрації актів цивільного стану Головного територіального управління юстиції у Черкаській області, або скористатись сервісом Міністерства юстиції України з видачі свідоцтв про народження в пологових будинках.

Чигиринський ДРАЦС

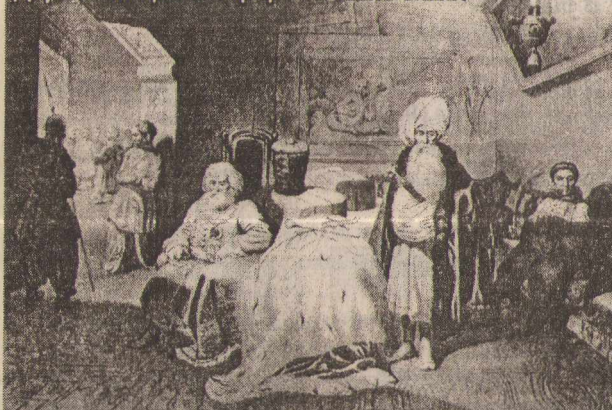
урочистими договірними актами». На початку жовтня цього ж року посол Ракочія Ласлав Уйлак привіз до Чигирин підписані присяжні грамоти, а 8 жовтня 1656 року гетьман і старшина підписали договір про дружбу між Військом Запорозьким і Семиградом. У січні 1657 року до Чигирин з листами від шведського короля Карла Густава прибув посол Велінг. А у червні цього ж року до козацької столиці прибув посол бранденбурзького курфюрста Фрідріха Вільгельма ігумен Данило з пропозицією укласти договір про дружбу з Богданом Хмельницьким. У цей же час з наказом з'ясувати політичну позицію Хмельницького в Чигирин прибув і російський посол Федір Бутурлін.

Постійні дипломатичні стосунки з різними країнами викликали до життя своєрідний церемоніал прийому іноземних послів, який склався при дворі Хмельницького в Чигирині. Назустріч особливо важливим посольствам висилали почесну варту, яка вітала послів і проводила їх до гетьманської столиці. Послам надавали приміщення і харчування. З привітанням від гетьмана приходив хто-небудь із старшини, найчастіше генеральний осавул, до його загибелі послів нерідко вітав старший син Хмельницького Тиміш. На другий день після приїзду посольства знову приходили представники старшини проводити послів на аудієнцію до гетьмана. Посли їхали верхи, на парадно прибраних конях: найбільш значних дипломатів супроводила почесна варта з козаків Чигиринського полку. Російські посольства їхали в такому порядку: попереду піддячий, який віз царську грамоту, далі — сам посол зі своїм почтом, а позаду — козацьке товариство. Посли слідували з коней при ганку гетьманського будинку. Ім назустріч виходив генеральний писар, нерідко з іншими представниками генеральної старшини і проводив до гетьманської «світлиці». Недалеко від дверей послів зустрічав сам гетьман, часом з синами. Посол виголошував привітальну промову і передавав гетьманові листа від свого володаря, а також вручав привезені подарунки. Далі генеральний писар уголос читав привезений лист. Після цієї церемонії Хмельницький запрошував послів «хліба їсти». Страви подавались у цю ж кімнату. На бенкеті гетьман проголошував тост на честь володаря, який прислав посольство, а також на честь послів. Тости на честь коронованої особи та посла супроводжувались салютами з гармат. Після бенкету старшина проводила послів до відведеного їм місця постою.

Наступного дня послы знову приїздили до гетьмана, тепер вже для ведення ділової частини переговорів. Гетьман запрошував їх до окремої кімнати і там у присутності одного тільки генерального писаря вислуховував пропозиції послів, обговорював їх і давав свої відповіді. Переговори, як правило, тривали кілька днів. Посли, звичайно, просили, щоб їх не затримували довго. На прощальну, відпускну аудієнцію послы приїздили також в супроводі представників генеральної старшини. Гетьман прощався з дипломатами, передавав запечатаного листа, наділяв послів подарунками, ча-

ком, Віміна — майстерно зроблену рушницю, орнаментовану золотом і сріблом.

Дари в Чигирині. Офорт Т.Г. Шевченка

Іноземні послы також привозили гетьманові подарунки від своїх володарів. Російські послы завжди наділяли гетьмана і старшину дорожочинними соболями. Так, царські дипломати Матвеев і Фомін привезли в дарунок гетьманові "5 сороків соболев, разом з 500 рублев, Виговському — 3 сорока в 200" та йому ж іще в запрос за службу и раденье и проведование вестей 5 пар по 5 рублев — але це він отримав потайки від гетьмана. Далі: військовому обозному Федорові Коробці, чигиринському полковникові Карпові Трущенкові і наказному Іванові Волеваченкові, черкаському полковникові Григор'єві Пархоменкові, військовому осавулові Михайлові Миськові, чигиринському отаманові Яцкові Нечипоренкові, Данилові Виговському і "ближнім людям гетьмана" — разом 15 пар соболев по 5 рублев пара (мабуть, по парі кожному). Взамін гетьман прислав їм до господи на прощання наступні дарунки: «Матвееву коня, лук ядринський і грошима 40 ефимків (таларів), від Виговського також ядринський лук і пару «ольстер» (піхов) для пістолів. Фомину коня і 25 ефимків».

Цисар Фердинанд передав Хмельницькому срібний позолочений кубок. Султанські послы привозили дорогий одяг, шаблі та іншу зброю, коней, ласощі.

Церемоніал прийому іноземних гостей, який склався в Чигирині, столиці Української козацької держави Богдана Хмельницького, є переконливим підтвердженням того факту, що на світовій арені другої половини XVII століття постала самостійна держава, з думкою якої рахувались майже всі держави Східної Європи. Європейські країни оцінювали Україну періоду Хмельницького як самостійну державу.

Здійснення Хмельницьким широкої розгалуженої міжнародної діяльності і наявність дипломатичних відносин з багатьма державами, листування з ними, укладення договорів, обмін посольствами — свідчення входження України в русло міжнародної політики.

Валентин ЛАЗУРЕНКО

ІМЕННИКИ У СІЧНІ

- 1 — Ілля, Тимофій, Григорій, Боніфатій
- 2 — Гнат, Данило, Іван, Георгій (Юрій)
- 3 — Петро, Прокіп, Уляна
- 4 — Анастасія, Богдана, Федот
- 5 — Феоктист, Павло
- 6 — Клавдія, Євгенія, Агафія, Микола, Пилип
- 8 — Юхим, Костянтин
- 9 — Степан, Федір, Лука
- 10 — Петро, Юхим, Домна, Никанор
- 11 — Марко, Іван, Тадей, Георгій, Веніамін
- 12 — Онисія, Федора, Макар, Ірина, Антон
- 13 — Меланія, Петро
- 14 — Василь, Федот, Петро, Григорій
- 15 — Борис, Серафим, Сильвестр, Сергій
- 16 — Гордій, Павло
- 17 — Артем, Денис, Панаас, Архип
- 18 — Григорій, Роман, Аполлінарій
- 20 — Іван, Опанас
- 21 — Григорій, Євген, Василина, Домна, Сидір
- 22 — Петро, Пилип, Пашом, Антоніна
- 23 — Григорій, Марко, Павло, Макар, Анатолій
- 24 — Федот Феодосія, Михайло, Степан
- 25 — Тетяна, Петро, Сава, Мартин, Макар
- 26 — Петро, Юхим, Яків, Максим
- 27 — Остап, Ніна, Веніамін, Сергій, Ярема
- 28 — Прохор, Іван, Гаврило, Павло, Олена
- 29 — Максим, Леоніла, Петро, Іван, Георгій
- 30 — Антон, Антоній
- 31 — Кирило, Оксана, Марко, Дмитро, Ксенія

ІМЕННИКИ В ЛЮТОМУ

- 1 — Федір, Макар, Сава, Антон, Арсен
- 2 — Овсій, Юхим, Євтихий, Інна, Римма, Захар
- 3 — Анастасій, Валеріан, Максим, Євген, Агнія
- 4 — Тимофій, Петро, Гаврило, Юрій, Махар
- 5 — Климент, Феоктист, Геннадій, Федір
- 6 — Оксана, Герасим, Тимофій, Іван, Павло
- 7 — Григорій, Пилип, Олександр, Володимир
- 8 — Федір, Марія, Давид, Аркадій, Павло
- 9 — Іван, Іосип, Дмитро, Петро
- 10 — Федосій, Юхим, Георгій, Єфрем
- 11 — Лаврентій, Гнат, Роман, Яків, Лука
- 12 — Василь, Григорій, Іполіт, Петро, Федір
- 13 — Віктор, Микита, Богдан, Іван, Афанасія
- 14 — Петро, Трохим, Тимофій, Семен
- 15 — Гаврило
- 16 — Ганна, Роман, Симон, Семен, Адріан
- 17 — Микола, Кирило, Георгій, Сидір, Іосип
- 18 — Федос, Агафія, Василина, Макар, Антон
- 19 — Марія, Христіна, Максим, Іван, Марта
- 20 — Парфеній, Лука, Петро
- 21 — Сава, Захар, Федір, Степан, Прохор
- 22 — Геннадій, Никифор, Інокентій
- 23 — Ганна, Симон, Валентина, Галина
- 24 — Влас, Дмитро, Федора, Захар, Всеволод
- 25 — Олексій, Марія, Євген, Антон
- 26 — Світлана, Зоя, Стефан, Семен, Артем
- 27 — Кирило, Михайло, Федір, Овксентій, Юрій
- 28 — Онисим, Овсій, Єфросинія, Ананас
- 29 — Касян, Ілля, Алевтина